

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Aneta Stieranková
Téma práce:	Právní problematika zárodečných buněk ve vztahu k asistované reprodukci
Rozsah práce:	53 stran vlastního textu (podle prohlášení autorky 142 818 znaků vč. mezer, tj. 79,34 normostran)
Datum odevzdání práce (podle IS):	12. 11. 2018

1. Aktuálnost (novost) tématu

Problematika zárodečných buněk a asistované reprodukce patří v posledních desetiletích k dynamicky se rozvíjejícím oborům medicíny, resp. reprodukční medicíny. Jde tedy o téma aktuální. To je navíc umocněno skutečností, že právě v této oblasti – více (či viditelněji), než v jiných oblastech, vznikají mnohá právní (a eticky podmíněná) dilemata, jež lze stručně (a s jistým zjednodušením) shrnout do premisy, zda lékař může činit skutečně všechno, co „technicky“ ve svém oboru zvládne.

Hodnocení konzultanta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma vyžaduje značný rozsah „neprávních“ znalostí, což samozřejmě zvyšuje náročnost zpracování tématu. Bez alespoň fundamentální orientace v pojmech a metodách asistované reprodukce, jakož i pokud jde o samotné zárodečné buňky, se autorka nemůže obejít. Vedle toho musí samozřejmě prokázat znalost příslušných právních předpisů. Autorka však sama náročnost zpracování zvyšuje ještě i tím, že hodlá postupovat převážně komparační metodou (ČR vs. Velká Británie). Náročnost práce je tak dále zvýšena tím, že autorka musí v rámci britské úpravy pracovat se značným množstvím zdrojů, včetně tzv. guidelines.

Hodnocení konzultanta: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání souvisejících praktických znalostí, při čemž lze čerpat z bohaté literatury, především jak monografické, tak časopisecké, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Z pohledu systematiky postupuje autorka osvědčeným způsobem od obecného k jednotlivému. Nejprve se tedy zabývá vymezením základních pojmů (kap. 1) a neopomíjí ani historii zkoumané problematiky (kap. 2). Kapitoly třetí a čtvrtá, přibližující právní rámec dané problematiky, jak v ČR, tak ve Velké Británii, tvoří úvodní část hlavního těžiště práce, které se nachází v kap. 5 až 7, v nichž autorka detailně analyzuje tři zásadní dílčí problémy dané oblasti jejího zájmu (k tomu v podrobnostech srov., dále). V závěru své poznatky přehledně shrnuje a hodnotí.

Již z výše uvedeného je tedy zřejmé, že pokud jde o formální členění práce, to je zcela odpovídající zvolenému logickému konceptu práce. Totéž platí o členění kapitol na podkapitoly, které je rovněž koherentní s celkovou koncepcí práce. V závěru pak své poznatky přehledně shrnuje a vyslovuje vlastní hodnocení.

Hodnocení konzultanta: Systematika práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování

tématu i použitých právně-hermeneutických metod. Rovněž po formální stránce je práce členění zvládnuto způsobem odpovídajícím tomuto druhu prací.

4. Vyjádření k práci

Cílem práce diplomantky je nejen porovnání právních úprav asistované reprodukce a nakládání se zárodečnými buňkami v ČR a Velké Británii, nýbrž také komparační analýza přístupu ke třem právně-etickým problémům, a to otázkám anonymity dárce zárodečných buněk, finanční náhrady za jejich darování a problém přípustnosti výzkumu zárodečných buněk. Již na první pohled je zřejmé, že systematické a formální členění práce je tomuto cíli striktně podřízeno. Jednotlivé problémy jsou rozebírány v kap. 5 až 7 a aniž by bylo v možnostech tohoto posudku zabíhat do detailů ohledně každého z těchto problémů, je třeba souhrnně uvést, že autorka v těchto kapitolách postupuje z pohledu metodiky vždy shodně, což zvyšuje přehlednost práce a její systematickou kvalitu. To je třeba na uvedené práci hodnotit kladně, stejně tak jako důslednost autorky v užití komparační metody. Pro úplnost je třeba dodat, že volba tří dílčích problémů umožnila autorce jejich detailní zpracování. Rovněž vyzdvihují, že závěr v podání autorky není jen pouhým opakováním předchozích myšlenek, jak bývá v obdobných pracích zejm. v poslední době časté, nýbrž je skutečným závěrem, v němž autorka čtenáři jasně sděluje své vlastní – a argumentačně podepřené – stanovisko ke zkoumanému problému. Konečně lze zmínit také značný počet cizojazyčných zdrojů, s nimiž autorka průběžně pracuje napříč celou prací.

Na okraj podotýkám, že věta by neměla začínat zkratkou (např. s. 27). V textu lze narazit též na problém s interpunkcí u delších souvětí (např. s. 33 a 34).

Vzhledem k uvedenému práci hodnotím jako celkově zdařilou.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila , pro veškeré její závěry lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, a to včetně zahraniční, tak judikaturu, rovněž včetně zahraniční). Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 996 stran, představující 54 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5%. Nakolik je v lidských silách takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů, které logicky musí být shodné. Na základě uvedeného dokumentu tedy nelze učinit závěr o tom, že by diplomantka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i> .
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že autorka pracovala s cca 50 publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru, a dále s internetovými zdroji (většina zdrojů je zahraničních). To je zcela

	dostačující v rámci požadavků kladených na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu, k podrobnosti zpracování již výše. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce nejsou žádné grafy ani tabulky, což je vzhledem k tématu pochopitelné. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je standardní.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Přípomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) V kap. 5 se autorka obsáhle zabývá problematikou anonymity darování zárodečných buňek a *contrario* právo znát genetický původ. Z textu je zřejmé, že za vhodnější považuje autorka řešení, kdy dárce zůstává anonymní a uvádí pro to mnohé argumenty. Ovšem lze přidat také argument další, který vybočuje z oblasti asistované reprodukce – nastávají i v běžném životě, resp. při běžném reprodukčním chování (bez asistence medicíny), situace, kdy dítě nemůže svůj genetický původ odhalit? Mohou tyto případy sloužit jako podpůrný argument pro asistovanou reprodukci zachovávající anonymitu dárce?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Výborně.

V Praze dne 07. 01. 2019

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
vedoucí diplomové práce